MUHANDISLIK & IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026-YIL
NOYABR / 11-SON I QISM

Milliy nashrlar

OAK: https://oak.uz/pages/4802

05.00.00 - Texnika fanlari
08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

ISSN INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBER INTERNATIONAL CENTRE

OpenAIRE

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

TOSHKENT DAVLAT TRANSPORT UNIVERSITETI

TOSHKENT

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, noyabr.

Bosh muharrir:
Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:
Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor
Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor
Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,
Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent
Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD
Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)
Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.
Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor
Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.
Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikasiya va kompyuter tizimlari, telekommunikasiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

MUNDARIJA

УЛЬТРАЗВУКОВАЯ ЗАТОЧКА СПИРАЛЬНЫХ СВЕРЛ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПОВЫШЕНИЯ РАБОТОСПОСОБНОСТИ ОСЕВОГО ИНСТРУМЕНТА 9
Желтухин Андрей Владимирович
TEMIR YO‘L MASHINASOZLIGINI SANOAT KOOPERATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNI BAHOLASHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI 16
Yuldasheva S.A
ВЛИЯНИЕ ДОЛИ АКРИЛОВОГО ВОЛОКНА НА МЕХАНИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА ХЛОПКОВО-АКРИЛОВОЙ СМЕСОВОЙ ПРЯЖИ 22
Ражапов Одил, Нуржонов Улфат, Махкамова Шоира, Рўзибоев Нуриддин
QIŞLOQ XÖJALIGIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OŞIRIŞNING USTUVOR YÖNALIŞLARI 28
Gaffarova Sarvinoz Muzaffar qizi
BARQAROR QIŞLOQ XÖJALIGINI RIVOJLANTIRIŞNING IQTISODIY MAZMUNI VA UNI BELGILOVÇI ASOSIY OMILLAR 32
Fazilov Sardor Dilmurod öğli
RENTGEN TASVIRLARINI QAYTA IŞLAŞDA QÖLLANILADIGAN TEXNOLOGIYALAR 36
Temirova Xosiyat Farxod qizi
ERKIN IQTISODIY ZONALAR SAMARADORLIGINI BAHOLAŞDA KÖP MEZONLI METODOLOGIYASI: XALQARO TAJRIBA TAHLILI VA ÖZBEKISTON UÇUN TAVSIYALAR 42
Iqboljon Zumratjonoviç Ataismatov
TUB SON NOMZODLARINI DASTLABKI FILTRLASHDA PRIMORIAL SEGMENTLAŞ STRATEGIYALARI VA GEOMETRIK PARAMETRLARNI OPTIMALLAŞTIRIŞ 48
Boyquziyev Ilhom, Jabbarov Nuriddin
IŞLAB ÇIQARIŞ VA ISTE’MOL ZANJIRIDA AGROLOGISTIKA KORXONALARINING IJTIMOIY-IQTISODIY AHAMIYATI 55
Abdüşerozova Madina Sodiqjon qizi
UZOQ MUDDATLI BANK MOLIYALAŞTIRIŞINING IQTISODIY-TARIXIY EVOLYUTSIYASI: XALQARO TAJRIBA VA ÖZBEKISTON UÇUN NAZARIY XULOSALAR 60
Sulaymanov Akrom Isamiddinoviç
XORAZM VILOYATI RIVOJLANIŞINING RAQAMLI VA “YAŞIL” IQTISODIYOT TAMOYILLARI ASOSIDAGI MODELI 67
Jumanazarov Diyor Ibrohim öğli
SUĞURTA TAŞKILOTINING TÖLOV QOBILIYATINI TA’MINLAŞDA QAYTA SUĞURTA DASTURLARINI OPTIMALLAŞTIRIŞ 71
Xalmuxamedova Ziyoda Umidullayevna
XANTHIUM STRUMARIUM L. (QÖYTIKAN) BIOMASSASINI PIROLIZGA TAYYORLAŞDA NAMLIK VA MASSA BALANSI 77
Raxmatov Dilşod, Tursunov Muxiddin
TOPOLOGIK MA’LUMOTLAR TAHLILINI MOLIYA TIZIMIDA QÖLLAŞNING NAZARIY ASOSLARI 84
Ruziyev Baxtiyor Salimboyeviç
O‘ZBEKISTONNING XALQARO ZIYORAT TURIZMI BOZORIDAGI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH OMILLARI 91
Shaxriyorov Shohrux Sur’at o‘g‘li
TIJORAT BANKLARIDA SKORING MODELLARI ASOSIDA KREDIT RISKLARINI BOŞQARIŞ AMALIYOTI SAMARADORLIGINI OŞIRIŞ 95
Mansurov Javoxirbek Baxtiyor öğli
SUN’IY INTELLEKTGA ASOSLANGAN HUDUDLARNING INVESTITSIYA VA IQTISODIY SALOHIYATINI RIVOJLANTIRIŞNING USTUVOR YÖNALIŞLARI (FARĞONA VILOYATI MISOLIDA) 99
Temirxanova Mutabar Jurayevna

THE INFLUENCE OF TRAVEL MOTIVATIONS AND TOURIST PREFERENCES ON DESTINATION CHOICE: EVIDENCE FROM INTERNATIONAL TOURISTS VISITING UZBEKISTAN 103
Ibragimova Nigina, Kamoliddinova Asilabonu, Rakhmonov Shukhrat
МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ РЕКЛАМНЫХ СТРАТЕГИЙ ПО ВОЗДЕЙСТВИЮ НА ПОВЕДЕНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ В СИСТЕМЕ ЦИФРОВЫХ МАРКЕТИНГОВЫХ КОММУНИКАЦИЙ ... 110
Маматкулова Шоира Джалоловна
AVTOMOBILLARGA YOQILĞI QUYIŞ ŞOXOBÇASINI LOYIHALAŞDA ÇIQINDILAR HISOBI VA EKOLOGIK XAVFSIZLIK YEÇIMLARI 115
Raximjonov Bekmurodjon, Xaltursinov Azizbek, Murodullayev Fazliddin
KAMBAĞALLIKNI QISQARTIRIŞ DASTURLARI AHOLI NIGOHIDA: IJTIMOIY KÖMAK MANZILLILIGINI SÖROVNOMA VA MAKROIQTISODIY MA'LUMOTLAR ASOSIDA BAHOLAŞ 121
Sotiboldiyev Asadbek Hasan öğli
UZOQ MUDDATLI AKTIVLAR AUDITINI TAŞKIL ETIŞ VA REJALAŞTIRIŞ MASALALARI 127
Bakayev Xurşid Maxmudoviç
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМА УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ УЧРЕЖДЕНИЯМИ ПРИ ИХ КОРПОРАТИЗАЦИИ В СФЕРЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ И ЗДРАВООХРАНЕНИЯ 134
Ибрагимов Махмуд Баходирович
AYLANMADAN OLINADIGAN SOLIQ MEXANIZMINI SAMARALI ŞAKLLANTIRIŞ USULLARI 143
Yangiboyev Husniddin Abdumajitoviç
INTERRELATIONSHIP AND HARMONIZATION OF INTERNATIONAL RATINGS AND INDICES IN BANKING AND FINANCIAL GOVERNANCE 150
Kamolova Gulhayo
BOŞQARUV TIZIMIDA JAHON BANKI LOYIHALARINING INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRIŞDAGI AMALIY AHAMIYATI 155
Rizaqulov Nurali
XALQARO QIYMAT ZANJIRLARIGA INTEGRATSIYALAŞUVDA ÖZBEKISTON KORXONALARINING BOŞQARUV MEXANIZMLARINI TAKOMILLAŞTIRIŞ 159
Ibragimova Nilyufar Tairovna
RAQAMLI INVESTITSIYALARNI MOLIYALAŞTIRIŞDA RISKLARNI BAHOLAŞ VA MOLIYAVIY BARQARORLIKNI SAQLAŞ 164
Zaripova Nozima Abdujabbor qizi
AEROKOSMIK TASVIRLARNI DASTLABKI QAYTA IŞLAŞ VA TASNIFLAŞ USULLARI 169
Yusupova Mehribon Tulqin qizi
IMPROVEMENT OF METROLOGICAL SUPPORT FOR ELECTROCHEMICAL GAS ANALYZERS 176
Aralov Gayrat Muhammadiyevich
YAŞIL IQTISODIYOTGA ÖTIŞDA TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY IŞTIROKINI BAHOLAŞ 183
Xikmatova Husnora Fatxulla qizi
TAŞQI IQTISODIY FAOLIYATNING BUXGALTERIYA HISOBIDA TUTGAN ÖRNI 187
Misirov Asliddin, Abdulloyev Mehrubon, Fazliddinov Maşhur

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

TAŞQI IQTISODIY FAOLIYATNING BUXGALTERIYA HISOBIDA TUTGAN ÖRNI

Misirov Asliddin Mamasobiroviç
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
Buxgalteriya hisobi kafedrasi assistenti
E-mail: misirovasliddin@gmail.com

Abdulloyev Mehrubon Şavkatulloyeviç
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
Buxgalteriya hisobi fakulteti BH-525-guruh talabasi
E-mail: ahmadabdulloev26@gmail.com

Fazliddinov Maşhur Rahmadoviç
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
Buxgalteriya hisobi fakulteti BH-525-guruh talabasi
E-mail: mashurfazliddinov@icloud.com

Annotatsiya. Uşbu maqolada taşqi iqtisodiy faoliyatning korxonalar buxgalteriya hisobidagi örni, uning iqtisodiy ahamiyati hamda hisob jarayonlarini taşkil etişning asosiy jihatlari yoritilgan. Xususan, eksport va import operatsiyalarini hisobga oliş, xorijiy valyutadagi operatsiyalarni buxgalteriya hisobida aks ettiriş, valyuta kurslari özgarişining moliyaviy natijalarga ta'siri hamda taşqi iqtisodiy faoliyat bilan boğliq hisob-kitoblarni nazorat qiliş masalalari körib çiqilgan. Şuningdek, taşqi iqtisodiy operatsiyalarni hisobga olişda yuzaga keladigan muammolar, hujjatlarni töğri rasmiylaştiriş, moliyaviy hisobotlarning işonçliligini ta'minlaş va buxgalteriya hisobini takomillaştiriş yöllari tahlil qilingan.

Kalit sözlar: taşqi iqtisodiy faoliyat, buxgalteriya hisobi, eksport, import, xorijiy valyuta, valyuta kursi, moliyaviy hisobot, xalqaro standartlar, audit, hisob-kitoblar, iqtisodiy samaradorlik.

Аннотация. В данной статье освещаются роль внешнеэкономической деятельности в бухгалтерском учёте предприятий, её экономическое значение и основные аспекты организации учётных процессов. В частности, рассматриваются вопросы учёта экспортных и импортных операций, отражения операций в иностранной валюте в бухгалтерском учёте, влияния изменений валютных курсов на финансовые результаты, а также контроля расчётов, связанных с внешнеэкономической деятельностью. Кроме того, анализируются проблемы, возникающие при учёте внешнеэкономических операций, правильное оформление документации, обеспечение достоверности финансовой отчётности и пути совершенствования бухгалтерского учёта.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность, бухгалтерский учёт, экспорт, импорт, иностранная валюта, валютный курс, финансовая отчётность, международные стандарты, аудит, расчёты, экономическая эффективность.

Abstract. This article highlights the role of foreign economic activity in the accounting system of enterprises, its economic significance, and the key aspects of organizing accounting processes. In particular, it examines the accounting treatment of export and import transactions, the recognition of foreign currency transactions in accounting records, the impact of exchange rate fluctuations on financial results, and the control of settlements related to foreign economic activity. Furthermore, the article analyzes the challenges arising in the accounting of foreign economic transactions, proper documentation, ensuring the reliability of financial statements, and ways to improve accounting practices.

Keywords: foreign economic activity, accounting, export, import, foreign currency, exchange rate, financial reporting, international standards, audit, settlements, economic efficiency.

KIRIŞ

Bugungi globallaşuv jarayonida mamlakatlar örtasidagi iqtisodiy aloqalarning rivojlanişi, xalqaro savdo hajmining ortişi hamda investitsiyaviy hamkorlikning kengayişi taşqi iqtisodiy faoliyatning ahamiyatini yanada oşirmoqda. Har bir davlat iqtisodiyotining barqaror rivojlanişida eksport va import operatsiyalari, xorijiy investitsiyalarni jalb qiliş hamda xalqaro iqtisodiy hamkorlik muhim örin tutadi. Ayniqsa, Özbekiston iqtisodiyotida

taşqi iqtisodiy aloqalarni kengaytiriş, mahalliy mahsulotlarning jahon bozoridagi raqobatbardoşligini oşiriş va eksport salohiyatidan samarali foydalaniş ustuvor yönalişlardan biri hisoblanadi.

Taşqi iqtisodiy faoliyatni samarali taşkil etişda buxgalteriya hisobi muhim vosita vazifasini bajaradi. Çunki har qanday eksport-import operatsiyalari, xorijiy valyutadagi hisob-kitoblar, bojxona tölovlari va xalqaro şartnomalar bilan boğliq moliyaviy jarayonlar buxgalteriya hisobida öz vaqtida va töğri aks ettirilişi lozim. Buxgalteriya hisobi orqali korxonaning taşqi iqtisodiy faoliyati natijalari, daromadlari, xarajatlari, majburiyatlari va moliyaviy holati haqida aniq ma'lumotlar şakllantiriladi.

Mavzuning dolzarbligi şundaki, bugungi kunda xalqaro iqtisodiy munosabatlarning kengayişi korxonalardan taşqi iqtisodiy faoliyatni hisobga olişning zamonaviy usullarini joriy etişni talab qilmoqda. Bunda hisob ma'lumotlarining şaffofligi, işonçliligi va xalqaro standartlarga muvofiqligini ta'minlaş muhim vazifalardan biridir.

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi taşqi iqtisodiy faoliyatning buxgalteriya hisobida tutgan örnini örganiş, eksport-import operatsiyalarini hisobga olişning öziga xos jihatlarini tahlil qiliş hamda uşbu jarayonlarni takomillaştiriş böyiça ilmiy-amaliy takliflar işlab çiqişdan iborat.

Uşbu maqsadga erişiş uçun quyidagi vazifalar belgilangan:

- taşqi iqtisodiy faoliyatning iqtisodiy mazmuni va mohiyatini örganiş;
- taşqi iqtisodiy operatsiyalarning buxgalteriya hisobidagi ahamiyatini aniqlaş;
- eksport va import operatsiyalarini hisobga oliş tartibini tahlil qiliş;
- xorijiy valyutadagi operatsiyalar hisobining xususiyatlarini örganiş;
- taşqi iqtisodiy faoliyat hisobida uçraydigan muammolarni aniqlaş;
- buxgalteriya hisobini takomillaştiriş böyiça taklif va tavsiyalar işlab çiqiş.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot taşqi iqtisodiy faoliyatning buxgalteriya hisobida tutgan örnini örganiş, eksport va import operatsiyalarini hisobga oliş xususiyatlarini tahlil qiliş hamda uşbu jarayonlarni takomillaştiriş yöllarini aniqlaşga qaratilgan. Tadqiqot jarayonida taşqi iqtisodiy faoliyatga oid ilmiy adabiyotlar, Özbekiston Respublikasining me'yoriy-huquqiy hujjatlari va xalqaro moliyaviy hisobot standartlari nazariy hamda amaliy jihatdan örganildi.

Tadqiqotning metodologik asosini buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil, xalqaro moliyaviy hisobot va taşqi iqtisodiy faoliyatga oid ilmiy qaraşlar taşkil etadi. Mavzuni kengroq örganiş maqsadida bir neçta ilmiy tadqiqot usullaridan foydalanildi.

Taqqoslaş usuli yordamida milliy buxgalteriya hisobi talablari va xalqaro moliyaviy hisobot standartlarining tegişli qoidalari özaro soliştirildi. Xususan, IAS 21 standarti asosida xorijiy valyutadagi operatsiyalarni hisobga oliş, IFRS 15 asosida eksportdan tuşadigan daromadlarni tan oliş hamda IAS 2 asosida import qilingan tovar-moddiy zaxiralarni baholaş masalalari körib çiqildi.

Tizimli yondaşuv usuli orqali taşqi iqtisodiy faoliyatning buxgalteriya hisobi bilan boğliq barça jarayonlari yagona tizim sifatida örganildi. Bunda şartnomalarni rasmiylaştiriş, tovarlarni eksport va import qiliş, valyuta hisob-kitoblarini amalga oşiriş, bojxona tölovlarini hisobga oliş hamda moliyaviy hisobotlarni şakllantiriş jarayonlari özaro boğliq holda tahlil qilindi.

Iqtisodiy tahlil usuli yordamida taşqi iqtisodiy operatsiyalarning korxona daromadlari, xarajatlari va moliyaviy natijalariga ta'siri örganildi. Şuningdek, valyuta kurslari özgarişi natijasida yuzaga keladigan ijobiy va salbiy kurs farqlarining korxona moliyaviy holatiga ta'siri baholandi.

Tadqiqotning metodologik yondaşuvi mavzuni nazariy va amaliy jihatdan yoritiş, mavjud muammolarni aniqlaş hamda ularni bartaraf etiş böyiça asoslangan xulosalarga keliş imkonini berdi. Natijada taşqi iqtisodiy faoliyatni buxgalteriya hisobida samarali taşkil etiş korxonalarning moliyaviy barqarorligini mustahkamlaş, hisob ma'lumotlarining işonçliligini oşiriş va xalqaro iqtisodiy munosabatlarda samarali iştirok etişida muhim omil ekanligi asoslandi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Taşqi iqtisodiy faoliyatning buxgalteriya hisobida tutgan örnini örganişda iqtisodiy adabiyotlar, ilmiy maqolalar, me'yoriy-huquqiy hujjatlar hamda xalqaro moliyaviy hisobot standartlari muhim nazariy va amaliy manba bölib xizmat qiladi. Mazkur mavzuni yoritişda taşqi iqtisodiy operatsiyalarni hisobga oliş, eksport va import jarayonlarini rasmiylaştiriş, xorijiy valyutadagi operatsiyalarni aks ettiriş hamda moliyaviy hisobotlarning işonçliligini ta'minlaşga oid manbalar örganiladi.

Buxgalteriya hisobi sohasidagi ilmiy adabiyotlarda korxonalarning xöjalik faoliyatini töğri va tizimli hisobga oliş, moliyaviy natijalarni aniqlaş hamda nazorat qiliş masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. Uşbu manbalar taşqi iqtisodiy faoliyat operatsiyalarining iqtisodiy mazmunini tuşuniş va ularni hisobda töğri aks ettiriş uçun

nazariy asos yaratadi.

Mavzuni tadqiq etişda Özbekiston Respublikasining “Buxgalteriya hisobi töğrisida”gi Qonuni muhim ahamiyatga ega. Mazkur qonunda buxgalteriya hisobini taşkil etiş, yuritiş, moliyaviy hisobotlarni tayyorlaş va taqdim etişning umumiy huquqiy asoslari belgilangan. Uşbu hujjat taşqi iqtisodiy faoliyat bilan şuğullanuvçi korxonalarda hisob işlarini qonunçilik talablariga muvofiq taşkil etiş zarurligini asoslaydi.

Xorijiy valyutadagi operatsiyalarni hisobga oliş masalasida 21-sonli Xalqaro buxgalteriya hisobi standarti (IAS 21 – Valyuta kurslari özgarişining ta’siri) alohida ahamiyatga ega. Uşbu standart xorijiy valyutadagi operatsiyalarni funksional valyutada aks ettiriş, valyuta kurslari özgarişidan yuzaga keladigan farqlarni aniqlaş va moliyaviy hisobotlarda körsatiş tartibini belgilaydi. Mazkur standart taşqi iqtisodiy faoliyat bilan şuğullanuvçi korxonalarda valyuta operatsiyalarini hisobga olişning nazariy va amaliy asoslarini şakllantiradi.

Şuningdek, 15-sonli Xalqaro moliyaviy hisobot standarti (IFRS 15 – Xaridorlar bilan tuzilgan şartnomalar böyiça tuşum) eksport operatsiyalaridan olinadigan daromadlarni tan olişda muhim manba hisoblanadi. Uşbu standartda şartnoma şartlari, tovar yoki xizmatlarni xaridorga topşiriş, tuşumni tan oliş va moliyaviy hisobotlarda daromadlarni oçib beriş masalalari yoritilgan. Bu esa eksport operatsiyalaridan tuşadigan daromadlarni töğri hisobga olişda muhim ahamiyatga ega.

TAHLIL VA NATIJALAR

Taşqi iqtisodiy faoliyatning iqtisodiy mohiyati va uning ahamiyati. Taşqi iqtisodiy faoliyat mamlakatning boşqa davlatlar bilan amalga oşiradigan savdo-iqtisodiy, moliyaviy, investitsiyaviy va işlab çiqariş bilan boğliq munosabatlari majmuasidir. Uşbu faoliyat korxonalarning xalqaro bozorlarga çiqişi, mahsulot va xizmatlarni eksport qilişi, zarur xomaşyo hamda texnologiyalarni import qilişi orqali namoyon böladi.

Taşqi iqtisodiy faoliyat korxonalar uçun yangi bozorlarni egallaş, mahsulot işlab çiqariş hajmini oşiriş, daromad manbalarini kengaytiriş va xalqaro hamkorlikni rivojlantiriş imkoniyatini yaratadi. Şu bilan birga, bunday faoliyat valyuta kurslarining özgarişi, xalqaro hisob-kitoblar, bojxona tartiblari va taşqi savdo şartnomalari bilan boğliq muayyan iqtisodiy risklarni ham yuzaga keltiradi.

Taşqi iqtisodiy faoliyatning buxgalteriya hisobida tutgan örni. Buxgalteriya hisobi korxonaning barça xöjalik operatsiyalarini hujjatlaştiriş, umumlaştiriş va moliyaviy hisobotlarda aks ettiriş tizimidir. Taşqi iqtisodiy faoliyat bilan şuğullanuvçi korxonalarda buxgalteriya hisobining vazifalari yanada kengayadi. Çunki bunda nafaqat içki xöjalik operatsiyalari, balki xorijiy hamkorlar bilan amalga oşiriladigan moliyaviy munosabatlar ham hisobga olinadi.

Taşqi iqtisodiy faoliyat buxgalteriya hisobida quyidagi yönalişlar orqali namoyon böladi:

- eksport va import operatsiyalarini hisobga oliş;
- xorijiy valyutadagi pul mablağlari va hisob-kitoblarni aks ettiriş;
- valyuta kurslari farqini hisoblaş va tegişli tartibda rasmiylaştiriş;
- bojxona tölovlari va boşqa tegişli xarajatlarni hisobga oliş;
- xorijiy xaridorlar va yetkazib beruvçilar bilan hisob-kitoblarni nazorat qiliş;
- taşqi iqtisodiy faoliyat natijasida şakllangan daromad va xarajatlarni aniqlaş.

Buxgalteriya hisobining töğri yuritilişi korxonaga taşqi iqtisodiy faoliyat böyiça aniq va işonçli ma’lumotlarni oliş imkonini beradi. Bu esa korxonaning moliyaviy holatini baholaş, mavjud muammolarni aniqlaş va kelgusidagi faoliyatni rejalaştirişda muhim ahamiyat kasb etadi.

Eksport va import operatsiyalarining buxgalteriya hisobida aks ettirilişi. Taşqi iqtisodiy faoliyatning asosiy tarkibiy qismlaridan biri eksport va import operatsiyalaridir. Eksport — bu mamlakatda işlab çiqarilgan mahsulotlar va xizmatlarni xorijiy davlatlarga sotiş jarayoni hisoblanadi. Import esa xorijiy davlatlardan tovarlar, xomaşyo, uskunalar va xizmatlarni sotib oliş bilan boğliq operatsiyalarni anglatadi.

Eksport operatsiyalarining buxgalteriya hisobi mahsulotlarni xorijiy xaridorlarga sotiş natijasida yuzaga keladigan daromadlar, debitorlik qarzlari va pul tuşumlarini töğri aks ettirişni talab qiladi. Eksport operatsiyalarida tuzilgan taşqi savdo şartnomalari, hisob-fakturalar, transport hujjatlari va bojxona deklaratsiyalari muhim birlamçi hujjatlar hisoblanadi.

Eksport operatsiyalarini hisobga olişda quyidagi jihatlarga e’tibor qaratiladi:

- eksport qilingan mahsulotlarning qiymatini aniqlaş;
- sotişdan tuşgan daromadni tegişli davrda tan oliş;
- xorijiy xaridorlar bilan hisob-kitoblarni yuritiş;
- valyuta tuşumlarini hisobga oliş;
- eksport bilan boğliq transport va boşqa xarajatlarni aks ettiriş.

Import operatsiyalarining buxgalteriya hisobi esa xorijiy yetkazib beruvçilardan sotib olingan tovarlar, xomaşyo va asosiy vositalarning qiymatini aniqlaş hamda tegişli hisobvaraqlarda aks ettirişni öz içiga oladi.

Import jarayonida tovarlarning xarid qiymati bilan bir qatorda ularni yetkazib beriş, suğurtalaş va bojxona rasmiylaştiruvi bilan boğliq xarajatlar ham hisobga olinadi.

Xorijiy valyutadagi operatsiyalar va valyuta kurslari farqining hisobi. Taşqi iqtisodiy faoliyatning muhim xususiyatlaridan biri hisob-kitoblarning xorijiy valyutalarda amalga oşirilişidir. Xalqaro savdo operatsiyalarida AQŞ dollari, yevro va boşqa xorijiy valyutalardan keng foydalaniladi.

Buxgalteriya hisobida xorijiy valyutada amalga oşirilgan operatsiyalar amaldagi qonunçilik va tegişli buxgalteriya hisobi standartlari talablariga muvofiq milliy valyutada aks ettiriladi. Bunda operatsiya sanasidagi tegişli valyuta kursi asos qilib olinadi.

Valyuta kursining özgarişi natijasida korxonalarda ijobiy yoki salbiy kurs farqlari yuzaga kelişi mumkin. Masalan, korxona xorijiy xaridorga mahsulot sotib, tölovni keyinroq qabul qiladigan bölsa, şu davr oraliğida valyuta kursining özgarişi debitorlik qarzining milliy valyutadagi qiymatiga ta'sir körsatadi.

Şu sababli valyuta operatsiyalarini muntazam nazorat qiliş, kurs farqlarini töğri hisoblaş va moliyaviy hisobotlarda haqqoniy aks ettiriş zarur.

Taşqi iqtisodiy faoliyatda hujjatlaştiriş va içki nazoratning ahamiyati. Taşqi iqtisodiy faoliyatni buxgalteriya hisobida töğri yuritiş, avvalo, operatsiyalarning hujjatlar bilan asoslanganligiga boğliq. Xalqaro savdo jarayonida tuziladigan şartnomalar, hisob-fakturalar, bojxona deklaratsiyalari, transport hujjatlari va bank tölov hujjatlari buxgalteriya hisobining asosiy axborot manbalari hisoblanadi.

Hujjatlarning töğri rasmiylaştirilişi operatsiyalarning qonuniyligini tasdiqlaydi hamda moliyaviy ma'lumotlarning işonçliligini oşiradi.

Bundan taşqari, korxonada içki nazorat tizimini taşkil etiş ham muhimdir. Içki nazorat orqali eksport-import operatsiyalarining şartnomalarga muvofiqligi, pul mablağlarining harakati, debitorlik va kreditorlik qarzlarining holati hamda valyuta operatsiyalarining töğri hisobga olinişi tekşiriladi.

Içki nazoratning samarali taşkil etilişi moliyaviy xatolar, hujjatlardagi kamçiliklar va iqtisodiy yöqotişlarning oldini olişga xizmat qiladi.

Taşqi iqtisodiy faoliyat buxgalteriya hisobini takomillaştiriş yöllari. Hozirgi iqtisodiy şaroitda taşqi iqtisodiy faoliyatni buxgalteriya hisobida samarali taşkil etiş uçun zamonaviy yondaşuvlardan foydalaniş talab etiladi. Xalqaro iqtisodiy munosabatlarning kengayişi korxonalardan hisob jarayonlarini takomillaştiriş va xalqaro standartlar talablariga moslaştirişni talab qilmoqda.

Taşqi iqtisodiy faoliyat buxgalteriya hisobini takomillaştirişning asosiy yönalişlari quyidagilardan iborat:

1. Raqamli texnologiyalarni joriy etiş. Buxgalteriya hisobini avtomatlaştiriş orqali eksport-import operatsiyalarini tezkor va aniq hisobga oliş imkoniyatini kengaytiriş.

2. Xalqaro standartlardan foydalaniş. Moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlari talablarini hisobga oliş orqali hisobotlarning şaffofligi va taqqoslanuvçanligini oşiriş.

3. Valyuta risklarini boşqariş. Valyuta kurslarining özgarişini muntazam kuzatiş va ularning korxona moliyaviy natijalariga ta'sirini baholaş.

4. Içki nazorat tizimini kuçaytiriş. Eksport-import operatsiyalarining qonuniyligi, hujjatlarning töğri yuritilişi va hisob-kitoblarning aniqligini muntazam tekşirib boriş.

5. Xodimlar malakasini oşiriş. Taşqi iqtisodiy faoliyat bilan şuğullanuvçi buxgalterlarning xalqaro hisob standartlari, soliq va bojxona qonunçiligi böyiça bilimlarini rivojlantiriş.

Taşqi iqtisodiy faoliyatning buxgalteriya hisobida tutgan örnini örganiş natijalari şuni körsatadiki, xalqaro iqtisodiy munosabatlarning kengayişi korxonalarda hisob va nazorat tizimini yanada takomillaştirişni talab etmoqda. Ayniqsa, eksport va import operatsiyalarining köpayişi, xorijiy hamkorlar bilan hisob-kitoblarning kengayişi hamda valyuta kurslarining özgarişi buxgalteriya hisobiga bölgan talabni oşirmoqda.

Tadqiqot davomida taşqi iqtisodiy faoliyatni buxgalteriya hisobida aks ettirişda bir qator muhim masalalar mavjudligi aniqlandi. Birinçidan, eksport va import operatsiyalarini rasmiylaştirişda hujjatlarning töğri yuritilişi muhim ahamiyatga ega. Ayrim hollarda şartnomalar, hisob-fakturalar, bojxona deklaratsiyalari va transport hujjatlaridagi nomuvofiqliklar hisob jarayonida xatoliklarni keltirib çiqariş mumkin.

Ikkinçidan, xorijiy valyutadagi operatsiyalarni hisobga oliş alohida e'tibor talab qiladi. Valyuta kurslarining doimiy özgarib turişi korxonalarning debitorlik va kreditorlik qarzlari qiymatiga, şuningdek, moliyaviy natijalariga ta'sir körsatadi. Şu sababli valyuta kurslari farqini öz vaqtida aniqlaş va töğri hisobga oliş korxonaning moliyaviy barqarorligini ta'minlaşda muhim hisoblanadi.

Uçinçidan, taşqi iqtisodiy faoliyatda bojxona tölovlari, transport xarajatlari, suğurta va boşqa qöşimça xarajatlarni töğri hisobga oliş zarur. Çunki uşbu xarajatlar import qilinayotgan tovarlarning tannarxini şakllantirişga bevosita ta'sir körsatadi.

Törtinçidan, xalqaro moliyaviy hisobot standartlaridan foydalaniş masalasi ham dolzarb hisoblanadi. Milliy buxgalteriya hisobi talablarini xalqaro standartlar bilan uyğunlaştiriş korxonalarning moliyaviy hisobotlari şaffofligini oşiriş va xorijiy investorlar uçun işonçli axborot taqdim etiş imkonini beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Taşqi iqtisodiy faoliyatning buxgalteriya hisobida tutgan örni bugungi globallaşuv va xalqaro iqtisodiy integratsiya şaroitida tobora ortib bormoqda. Mamlakatlar örtasidagi savdo-iqtisodiy aloqalarning kengayişi, eksport va import operatsiyalari hajmining oşişi hamda xorijiy investitsiyalarning jalb etilişi korxonalarda taşqi iqtisodiy faoliyat hisobini töğri va samarali taşkil etişni talab qilmoqda. Bunday şaroitda buxgalteriya hisobi korxonalarning xalqaro iqtisodiy munosabatlarini aks ettiruvçi, moliyaviy holatini baholovçi va boşqaruv qarorlarini qabul qilişga yordam beruvçi muhim axborot tizimi hisoblanadi.

Tadqiqot natijalariga asoslanib, taşqi iqtisodiy faoliyat buxgalteriya hisobini takomillaştirişda quyidagi yönalişlar muhim deb hisoblanadi:

- eksport va import operatsiyalarini hisobga oliş jarayonlarini avtomatlaştiriş;
- xorijiy valyutadagi operatsiyalarni muntazam nazorat qiliş va tahlil etiş;
- bojxona, transport va boşqa qöşimça xarajatlarni töğri hisobga oliş;
- xalqaro moliyaviy hisobot standartlari talablariga muvofiq hisob yuritiş;
- içki audit va nazorat mexanizmlarini rivojlantiriş;
- buxgalteriya sohasi mutaxassislarining kasbiy malakasini oşiriş.

Taşqi iqtisodiy faoliyatning buxgalteriya hisobidagi samaradorligini oşiriş va mavjud muammolarni bartaraf etiş maqsadida quyidagi takliflarni ilgari suriş mumkin:

1. Buxgalteriya hisobini avtomatlaştiriş. Korxonalarda zamonaviy buxgalteriya dasturlaridan foydalanişni kengaytiriş orqali eksport-import operatsiyalarini tezkor hisobga oliş, hujjatlarni elektron şaklda yuritiş va hisob-kitoblardagi xatolarni kamaytiriş lozim.

2. Valyuta operatsiyalari ustidan nazoratni kuçaytiriş. Xorijiy valyutadagi debitorlik va kreditorlik qarzlarini muntazam tahlil qiliş, valyuta kurslari özgarişini kuzatib boriş hamda kurs farqlarini öz vaqtida hisobga oliş tizimini takomillaştiriş zarur.

3. Eksport va import hujjatlarini rasmiylaştirişni takomillaştiriş. Taşqi savdo şartnomalari, hisob-fakturalar, bojxona deklaratsiyalari va transport hujjatlarini yagona tizim asosida yuritiş orqali hujjatlar örtasidagi nomuvofiqliklarning oldini oliş mumkin.

4. Xalqaro moliyaviy hisobot standartlarini keng joriy etiş. Korxonalarda IAS 21, IFRS 15 va IAS 2 standartlari talablaridan foydalaniş orqali valyuta operatsiyalari, eksport daromadlari va import qilingan zaxiralarni hisobga oliş sifatini oşiriş lozim.

5. Içki audit va nazorat tizimini rivojlantiriş. Eksport-import operatsiyalarining qonuniyligi, hisob-kitoblarning töğriligi va moliyaviy hujjatlarning işonçliligini muntazam tekşiriş tizimini kuçaytiriş kerak.

6. Mutaxassislar malakasini oşiriş. Taşqi iqtisodiy faoliyat bilan şuğullanuvçi buxgalter va iqtisodçilarning xalqaro hisob standartlari, valyuta qonunçiligi, bojxona tartiblari va zamonaviy axborot texnologiyalari böyiça bilimlarini muntazam rivojlantiriş zarur.

7. Taşqi iqtisodiy faoliyat samaradorligini tahlil qiliş. Korxonalarda eksport va import operatsiyalari böyiça alohida tahliliy hisobotlarni şakllantiriş, daromad va xarajatlarni taqqoslaş hamda taşqi savdo faoliyatining rentabelligini muntazam baholab boriş maqsadga muvofiq.

Mazkur takliflarni amaliyotga joriy etiş taşqi iqtisodiy faoliyatni hisobga oliş jarayonlarining aniqligi va şaffofligini oşiriş, moliyaviy xavflarni kamaytiriş hamda korxonalarning xalqaro bozordagi raqobatbardoşligini mustahkamlaşga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RÖYXATI

1. Özbekiston Respublikasining 2016-yil 13-apreldagi ÖRQ-404-sonli «Buxgalteriya hisobi töğrisida»gi Qonuni. https://lex.uz/docs/-2931253?otherlang=1
2. Özbekiston Respublikasining 2019-yil 22-oktabrdagi ÖRQ-573-sonli «Valyutani tartibga soliş töğrisida»gi Qonuni. https://lex.uz/docs/-4562834
3. Özbekiston Respublikasining 2016-yil 20-yanvardagi Bojxona kodeksi. https://lex.uz/docs/-2876354
4. IAS 21 – The Effects of Changes in Foreign Exçange Rates (Valyuta kurslari özgarişining ta'siri). IFRS Foundation. Rasmiy manba.
5. IFRS 15 – Revenue from Contracts with Customers (Xaridorlar bilan tuzilgan şartnomalar böyiça tuşum). IFRS Foundation. Rasmiy manba.
6. IAS 2 – Inventories (Zaxiralar). IFRS Foundation. Rasmiy manba.
7. Ankarath N., Ghosh T.P., Mehta K.J., Alkafaji Y.A. Understanding IFRS Fundamentals. Wiley.
8. Karimov A.A. va boşqalar. Buxgalteriya hisobi. – Toşkent.
9. Taşqi iqtisodiy faoliyat va xalqaro iqtisodiy munosabatlarga oid iqtisodiy öquv qöllanmalar.
10. Özbekiston Respublikasi qonunçilik ma'lumotlari milliy bazasi – https://lex.uz
11. Xalqaro moliyaviy hisobot standartlari fondi – https://www.ifrs.org
12. Özbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi – https://imv.uz

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S–5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal

t.me/yait_2100